

Marlene Dietrich, su propia canción

Marlene Dietrich: Her Own Song, J. David Riva, 2001

Dona, àngel, traïdora i patriota: símbol artístic controvertit, però icona d'una època

Sobre la Marlene Dietrich, la seva vida i les seves pel·lícules, s'ha escrit i parlat en innumerables ocasions. La seva intrigant vida continua fascinant cinèfils, curiosos, però sobretot mitòmans. Als anys trenta i quaranta fou una de les actrius de cine més coneguda del món occidental. Tot i així, com a dona i com a personatge públic mai va ser compresa (acceptada) del tot. De fet, la història de la Marlene Dietrich no és simplement la història d'una diva de la pantalla, sinó la història d'una dona que, amb el seu pensament i la seva actitud, va anticipar-se a tota una època. La imatge d'eterna seductora que la indústria cinematogràfica va adjudicar-li insistentment es complementa particularment amb la d'una dona rebel i políticament molt compromesa amb Alemanya i la lluita contra el nazisme.

Marlene Dietrich, su propia canción dona una nova visió, humana, emotiva i honesta, dels esdeveniments que varen envoltar la vida privada i política de la Marlene Dietrich, amb declaracions de testimonis presencials, amics,

familiars i companys de feina. El film és doncs un excel·lent documental sobre una de les dones que millor representa l'esperit i la història socials i culturals de l'Europa del segon terç del segle XX.

(Lilli) Marlene i Alemanya

La història de la Dietrich comença als anys 20 i a Alemanya, una època i un país a cavall de les dues guerres mundials i barreja efer-vescent de noves tendències polítiques i culturals. Berlín és el centre bohemi de la cultura europea, on als cabarets i teatres s'exalten la decadència i la sexualitat sense límits ni tabús. L'artista Marlene Dietrich, casada amb Rudi Sieber i amb una filla, viu submergida en aquest món bohemi havent-se confeccionat una imatge personal i enigmàtica, sexualment ambigua, oberta a totes les experiències, desitjosa de desafiar qualsevol persona o de saciar les seves pròpies necessitats.

És en una d'aquestes nits berlineses que el director cinematogràfic Josef von Sternberg la descobreix i li ofereix protagonitzar el film que la durà a la

fama a Alemanya, *L'àngel blau*, per immediatament repetir èxit als EUA amb *Marroc*. És durant aquesta estada al continent americà que el Partit Nazi puja al poder i la família Sieber-Dietrich decideix marxar d'Europa. Tanmateix i al llarg dels anys 30, la carrera cinematogràfica de la Dietrich no és molt exitosa als Estats Units d'Amèrica, la imatge de l'artista berlinesa no encaixava bé en una Amèrica profundament conservadora i puritana. Deprimida, allunyada i enyorada d'Alemanya, la Segona Guerra Mundial dona a la Dietrich la possibilitat de canviar la seva vida i finalment combinar la seva vida artística amb la seva militància política.

Durant tots els anys de la guerra, l'actriu recolzà activament les tropes americanes al front nord-africà, italià i francès amb actuacions espectaculars. Fou també en aquest moment que es gravaren les cançons que tant la varen popularitzar a ambdós costats del front, entre elles l'encara famosa *Lili Marlene*. La guerra es convertí doncs, en l'eix de la seva vida, allà on va trobar l'equilibri

entre el compromís polític i la vida artística, enllà dels ambients complaents de Hollywood. A la seva manera, va sentir també que havia contribuït a guanyar la guerra, a més de sentir-se reconeguda com a artista.

Tanmateix, l'acollida de públic a Alemanya no fou pas el mateix quan per primer cop tornà per actuar-hi: per molts era una heroïna, per d'altres una traïdora que desertà del país per servir els seus propis interessos. Després de la guerra, la Dietrich tornà als cabarets i també rodà tres importants films (*El judici de Nuremberg*, *A Foreign Affair* i *The Black Fox*) on explorà la complicitat i la participació de la ciutadania alemanya amb el règim nazi. Pel·lícules plenes de tristesa i ira, retrats d'una Europa que ha patit la guerra de prop i se'n culpabilitza.

A través de la filmografia i d'una vida, Marlene Dietrich encarna el conflicte que ha caracteritzat l'ànima alemanya de finals del segle XX. En això rau la seva força i fascinació, i motiu de la seva llegenda.

El director

J. David Riva, nét de Marlene Dietrich i Rudolf Sieber, va néixer a Nova York i s'educà entre la ciutat dels gratacels i Londres. Va començar la seva carrera a principis dels anys 80 com a representant artístic de l'Agència de les Arts Escèniques i de Don Buchwald Associates a Los Angeles. Des dels 90 es dedicà ja al camp de la producció cinematogràfica per empreses com MGM, Warner Bros, Columbia/Tri Star i Republic Pictures, i s'inicia també en la producció de films independents. El 1997 fundà ja la seva pròpia productora, Association Producer's Group Inc., amb una

concepció innovadora, dissenyada per combinar talent i recursos.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: David Riva.

Guió: Karin Kearns

Producció: K. Kearns, H. W. Paursch i J. David Riva

Música: Gernot Rothenbach

Fotografia: Adolfo Bartoli, Uli

Kudicke i Christine Burrill

Muntatge: Katharina Schmidt

So: Alan Barker i Klaus Hornemann

Direcció artística: Birgit Schulz

Països: USA i Alemanya

Any: 2001

Durada: 100 min

Narradora: Jamie Lee Curtis